ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್

8

ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ್ ರಾವ್

ಬರೋವಪಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ

ಮುಖೇಲ ಸಂಪಾದಕ

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸರದಾರ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ರಿ.)

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ

Panje Mangesh Rao (Konkani) - a life-sketch for children written by Smt. S. Jayashri Shenoy. Publishers: Konkani Language and Cultural Foundation (R), World Konkani Centre, Shakti Nagar, Mangalore. First Print: 2010

ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ್ ರಾವ್

2010

ಉಜವಾಡವಪೀ:
ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ರಿ)
ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ, ಕೊಂಕಣಿ ಗಾಂವ, ಶಕ್ತಿನಗರ, ಮಂಗಳೂರ

ಕಲಾ ಆನಿ ಅಕ್ಷರ ಜುಳಣೀ:
ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಭಾಗ.

ವಿಶ್ವಕೊಂಕಣಿ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಳಾ
ಪ್ರಕಾಶನ
ಶ್ರೀ ರಾಮದಾಸ ಕಾಮತ ಯು. ಬೆಂಗಳೂರ
ಹಾಂಗೆಲೆ ದೇಣಗಾ

ಪ್ರಸ್ತಾವನ

ಭಾರತ ದೇಶ ೫೦೦೦ ವರಸಾಚೆ ಇತಿಹಾಸ ಆನಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಶಿಲೆಂ ದೇಶ. ಹ್ಯಾ ಮಹಾನ ದೇಶಾಂತ ಹಜಾರೋಹಜಾರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾರ್ಶನಿಕ, ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜಾ, ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರ, ಜ್ಞಾನಿ, ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯಲ್ಯಾತಿ. ಜಗಾಂತುಲೆ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಂಕ, ಸರಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೋಕಾಂಕ, ದಾರಲ್ಯಾಂಕ ಬಾಯಲಾಂಕ, ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂಕ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ತಾಂಗೆಲೆ ಜೀವಿತಾಚೆ ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧೀಚೆ ಫಲ, ಜೀವಿತಾಚೆ ಸಂದೇಶ ಆನಿ ಸಂಸಾರಾಂತ ಚಲ್ನ ಯೆವಚೆ ವಾಟ ಆನಿ ಪಾಂಯವಾಟ ಸಾಂಗುನ ದಾಕೋವ್ನ ಗೆಲ್ಯಾತಿ. ಭಾರತಾಂತೂಚಿ ಶುರುವಾತ ದಾಲೆಲೆ ಸನಾತನ ಧರ್ಮ, ಬೌದ್ಧ, ಜೈನ, ಸಿಕ್ಖ, ಇಸ್ಲಾಂ ಆನಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಆನಿ ಭಾಯಲೆ ದೇಶಾಂತ ದಾಕೂನ ಆಯಿಲೆ ವೆಗವೆಗಳೆ ಧ್ಯೇಯ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಂಡೋವ್ನ ಘೆತಿಲೆ, ರಾಜಕೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥಾಂಯ್ ಭಾರತ ದೇಶಾಂತ ಆಸತಿ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚೆ, ಧರ್ಮಾಚೆ ದಾರ್ಶನಿಕ, ಮುಖೇಲ ತಾಂಗೆಲೆ ಕಾರ್ಯ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಆನಿ ವಿಚಾರ ಸಂಸಾರಾಕ ಬೋಧನ ಕರ್ನ ಗೆಲ್ಯಾತಿ.

ವಯ್ರಿ ಸಾಂಗಿಲೆ ಮಹಾತ್ಮ, ರಾಜಾಮಹಾರಾಜಾ, ದಾರ್ಶನಿಕ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತುಲೆ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತಾಂಗೆಲೆ ಜೀವಿತ, ಜೀವನಾಚೆಂ ದರ್ಶನ ಆನಿ

ಕಾರ್ಯ ಲ್ಹಾನ ಪ್ರಾಯೇಚೆ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಂಕ ಸಾಂಗಲ್ಯಾರಿ, ವಾಡುನ ಯೆವಚೆ ಮುಖಾವಂಯುಲೆ ಪಿಳಗೀಕ ಏಕ ಆದರ್ಶ ದಾಕೋವ್ನ ದಿಲೆಯಾವರಿ ಯಾ ಸಾಂಗಿಲವರಿ ದಾತಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ ಪ್ರಕಾಶನ ದಾವಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ಕಳ ಅನಂತ ಪೈ (ಅಂಕಲ್ ಪೈ)ಲೆಂ ಅಮರ ಚಿತ್ರ ಕಥಾ, ಚಂದಮಾಮಾ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ, ಭಾರತ ಭಾರತಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ, ಚೆರ್ಡುವಾಲ್ಯಾಂತ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ, ಘರಾಂತುಲೆ ತಾಂಗೆಲೆ ಮ್ಹಾಲಗಡ್ಯಾಂಕಯ್ ಖೂಬ ಆವಡಲೆಲೆಂ ಆಸಾ. ಅಮರ ಚಿತ್ರ ಕಥಾ ತಾಂತೂಯ ಭಾರತಾಂತ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ, ವಿದೇಶಾಂತೂಯ ಖೂಬ ಫ್ಲಾಮಾದ ಆನಿ ಜನಮೊಗಾಳ ದಾಲೆಲೆಂ ಸರ್ವಾಂಕ ಕಳ್ಳೂಚಿ ಆಸಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತ ಬಾಲಸಾಹಿತ್ಯ ಖೂಬ ಊಣೆ ಆಸಾ. ನಾ ಅಶೆಂಯ್ ಸಾಂಗುಕ ಯೆತಾ. ಬರೆಂ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಜ್ವಾಡಾಕ ಹಾಣ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಳಾಲ್ಯಾಂತ ಪುಸ್ತಕ ವಾಜೂಚೆ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ ಅಭಿರುಚಿ ಹಾಡಚೆ ಅಗತ್ಯ ಆಸಾ, ಮ್ಹಳೆಲೆಂ ಮನಾಂತ ಘೇವ್ನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾಚೆ ವತೀನ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಚೆ ಆನಿ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಮುಖಾವಯಲೆ ಯೋಜನಾದಾವ್ನ, 'ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ'

ಉಜವಾಡಾಕ ಹಾಡಚೆ ಠರಯಾಲಾ. ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲಿಕೇಂತ ಪ್ರಪಂಚಾಂತುಲೆ ಮುಖ್ಯ ದಾವ್ನ ಭಾರತ ದೇಶಾಚೆ ಮಾನವ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಂಗೆಲೆ ಜೀವಿತ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಾಂಚೆ ಮಾಹಿತಿ ದಿವಚೆ ಲ್ಹಾನ ಲ್ಹಾನ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪ್ರಕಾಶನ ಕರ್ನ ಬಾಳಾಲ್ಯಾಂತ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜನಪ್ರಿಯ ಕರಚೆಂ ಉದ್ದೇಶ ಆಸಾ. ಹಾಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಚರ್ಡುಂವಾಲೆಂ ಆನಿ ತಾಂಗೆಲೆ ವ್ಹಡಿಲಾಂಗೆಲೆಯ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಮೆಳತಲೆಂ, ಆನಿ ತಾನ್ನಿ ಉಗತೆ ಮನಾನ ಸ್ವೀಕಾರ ಕರತಲೆ ಅಶೆಂ ಆಮ್ಮಿ ಆಶೆತಾತಿ.

ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ್ ರಾವ್ ಜೀವಿತಾಚೆಂ ವಿಷಯಾಂತ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ ಬರೋವ್ನ ದಿಲೆಲೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ ಹಾಂಕಾ ದೇವು ಬರೆಂ ಕೊರೊ. ಪುಸ್ತಕಾಚೆ ಮುಖಚಿತ್ರಾಚೆ ಕಲ್ಪನಾ ಆನಿ ಡಿಟಿಪಿ ವಿಶ್ವಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಂತ ಜಾಲಯಾ. ಪುಸ್ತಕ ಛಾಪಸೂನ ದಿಲೆಲೆ ಕೋಡವರ್ಡ ಪ್ರಾಸೆಸ ಆನಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು ಆನಿ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಳಾ ಪ್ರಕಾಶನ ಶ್ರೀ ರಾಮದಾಸ ಕಾಮತಯು ಬೆಂಗಳೂರ ಹಾಂಗೆಲೆ ದೇಣಿಗಾ. ಹಾಂಕಾ ದೇವ ಬರೆಂ ಕೊರೊ.

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ
ಮೇ ೨೮, ೨೦೧೦

ಬಸ್ತಿ ವಾಮನಶೆಣೈ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ್ ರಾವ್

ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯ ಭಾಸ ಉಲೊಯ್ಚೊ ಲೋಕಾನಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಆನಿ ಭಾರತ ದೇಶಾಂತು ವೆಗವೆಗಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ವಾಂವ್ಟ ಕಾಣು ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಕ ಮಸ್ತ ನಾಂವ ಹಾಳ್ಳಾ. ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾವ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಚೆ ವ್ಹಡ ಸಾಹಿತಿ. ತಾನ್ನಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಚೆ 'ಲಾನ ಕಾಣ್ಯೆಚೆ ಬಾಪಯ್' ಮ್ಹೊಣು ನಾಂವ ಘೆತಲಾ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಂತ ಲ್ಹಾನ ಕಾಣಿಯೊ ನಾತಿಲೆ ತೆದನಾ ಬುರ್ಗ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ ಮಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾವ್ ಹೃದಯವಂತ ಕವಿ, ಸಾಹಿತಿ, ಸಂಶೋಧಕ, ಕುಶಾಲ ಭಾಯ್. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಪ್ರಯೋಗ ಕರನು ಚರ್ಡುವಾಂಕ ಕಸಲೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾವಕಾ ಮ್ಹೊಣಚೆ ವಿಚಾರ ಕರತಾಲೊ. ಸದಾ ಹಸನ್ಮುಖಿ, ಮಿತಾಹಾರಿ, ಸ್ನೇಹ ಜೀವಿ.

ಮಾತೃಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿ. ಪಂಜೆಲೆ ವ್ಹಾಲಗಡೆ ಖ್ಯಾತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಲಾಗ್ಗಿ. ಪಂಜೆ ಮ್ಹೊಣಚೆ ಸಾನ ಗಾಂವಾಚೆ. "ಪಂಜೆಲೀ ಆವಯಿ ಶಾಂತಾದುರ್ಗಾ ಯಾ ಸೀತಾಬಾಯಿ ಬಾಪಯ್. ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯಾ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆನಿ ದೆವಾಲೆ ಭಕ್ತು. ಆವಯಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಮಯಿ ಸ್ತ್ರೀ. ರಾಮಪ್ಪಂಯಾ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದೀ ತೀರಾರಿ ಆಸ್ಚೆ ಬಂಟವಾಳ ಗಾಂವಾಂತು ವಾಡಿಲೊ . ತೆಂ ಕಾಲಾರಿ ಬಂಟವಾಳ ಚಿತ್ರಾಪುರ ಸಾರಸ್ವತಾಲೊ ಏಕ ಕೇಂದ್ರ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೆ. ಬಂಟವಾಳಾಂತ ಪಂಜೆಲೆ ಘರ ಭಜನ, ಕೀರ್ತನಾ, ಪ್ರವಚನಾಚೆ ಜಾಗೊ ಜಾವ್ನ ಆಶಿಲೊ. ಪುರಾಣಾಚೆ ಜ್ಞಾನ, ಸಂಗೀತಾಚೆ ಅಭಿರುಚಿ ಹೆ ಪೂರಾಯ್ ಗುಣ ಆವಯಲೆ ನಿಮಿತ್ತಾನ ಲ್ಹಾನ ಪಣಾರೀಚಿ ಮಂಗೆಶಾಕ ಆಯಲೆ.

ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾಯಾಲೆ ಘರ ಬಂಟವಾಳಾಚೆ ಏಕ ನಾವಾದೀಕ ಚಿತ್ರಾಪುರ ಸಾರಸ್ವತಾಲೀ ಘರ. ಬಂಟವಾಳ

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಕಾರ್ಯಾವಾಳಿಚೆ ಕೇಂದ್ರ ಆಶಿಲೆ. ಮಂಗೆಶರಾಂಯ ರಾಮಪ್ಪಂಯ್ಯಾ ದಂಪತಿಲೆ ದೊಸ್ಸಿಚೊ ಸುಪುತ್ರ. ಮಂಗೆಶ ಸಾನ ದಾಕುನು ಖೆಳಾಂತ ಮುಕಾರೀ ಆಶಿಲೊ. ತೊ ಉದಕಾಂತ ಪೊಂವಚಾಂತುಯಿ ನಿಪುಣ ಆಶಿಲೊ. ಏಕ ದಿವಸು ಮಂಗೆಶ ಆನಿ ತಾಗೆಲೆ ಭಾವಂಡ ನೇತ್ರಾವತಿನಂಯಂತು ಪೊಂವಚಾಕ ಗೆಲಿಂತಿ. ಅಚಾನಕ ಮಂಗೆಶಾಲೆ ಭಾವಂಡ ಉದಕಾಂತು ಬುಡಲಿಂಚಿ. ತಾಂಕಾ ವಾಂಚೊಚಾಕ ಮಂಗೆಶು ಉದಕಾಂತು ಉಡಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸುಳಿ ಆಶಿಲೆ ದಾಕೂನು ಮಂಗೇಶೂಯ ಬುಡಲೊ. ಹೆ ಏಕಲ್ಯಾನ ಪಳಯಲೆ. ತಾಣೆ ಮಂಗೆಶಾಕ ಆನಿ ತಾಗೆಲೆ ಭಾಂವಡಾಕ ವಯರಿ ಹಾಳೆ. ದೇವಾನಚಿ ಮಂಗೆಶಾಕ ವಾಂಚಯಿಲೆ ಆಸುಕಾ. ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿ ಸಾರಸ್ವತ ಜಗತ್ಯಾಕ ವ್ಹಡ ಲುಕಸಾಣ ಜಾತ್ತ ಆಶಿಲೆ.

ಬಾಲ್ಯ:

ಲ್ಹಾನ ಆಸ್ತಾನಾದಾಕುನು ಮಂಗೇಶು ಬುದ್ವಂತ,
ವಿನೋದಿ, ದೈವಭಕ್ತ ಆಶಿಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ಮನ ಸದಾಂಚಿ
ಜ್ಞಾನ ಸಂಗ್ರಹಾಕ ಉತ್ಸುಕ ಜಾವನು ಆಶಿಲೆ. ಸಾನ
ಪ್ರಾಯೆರೀಚಿ ತೊ ಸ್ವಂತ ಪದಂ ಬರಯತಾಲೊ. ತೆ ಪದಾಂಕ
ರಾಗ, ಪ್ರಾಸ, ತಾಳ, ಲಯ ಪೂರಾಯಿ ಆಸ್ತಾಲೆ. ತಾಗೆಲೆ
ಮಾತೃಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿಂತ ರಚನ ಕೆಲೆಲೆ ವಿನೊದ ಕವನ
ಅಶಿ ಆಸಾ.

1. ಆಂಬೊ ನಾತಿಲೆ ಜೆವಣ
   ಚೆಂಬು ನಾತಿಲೆ ಭಟ್ಟು
   ಖಾಂಬೆ ನಾತಿಲೆ ಘರ
   ಎಂಬೊ ಚಾಬಿಲೆವರಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ।
2. ಆವ್ಸ ನಾತಿಲೆ ಪೂತು
   ಪಾವಸು ನಾತಿಲೆ ಶೆತ ।

ಆಸ್ಸಲೆ ಮಸ್ತ ಕವಸ ಬಂಟವಾಳಾಚೆ ಚರ್ದುವಾಂಗೆಂಲೆ ತೊಂಡಾಂತು ಜನಾಲೆ ಮನಾಂತ ಆಸ್ಕಾ. ಮಂಗೆಶಾಕ ಸಾಕದುಕುಸು ಶಾಳೆಂತ ಖೇಳ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಜೀವ. ತಾಂತು ತಾಣೆ ಮುಖ್ಯೊಪಧ್ಯಾಯಾಲೆ ಪಾತ್ರ ಘೆವಚೆ ಆಶಿಲೆ. ಖೆಳತಖೆಳತ ತಾಗೆಲೀ ಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತೀ, ಬುದ್ವಂತಕಾಯು ವಾಡಲಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಆಸಕ್ತಿ ಆಶಿಲೆ ವಿಷಂಯು ತಾಗೆಲೆ ಮಿತ್ರಾಂಕಯಿ ಸಾಂಗೂಸು ದಿತ್ತಾ ಆಶಿಲೊ. ಮಂಗೆಶ ಶಿಕಚಾಂತ ಖೆಳಚಾಂತ ಘರಾಂತ ಕಾಮು ಕೊರಚಾಂತ ಹುಶಾರ್ ಆಶಿಲೊ. ತೆದನಾ ತಾಗೆಲೆ ಬಾಪ್ಪುಲೆ ಯೇಣಾವಳ ಪಾವನಾಶಿ ದೀಸ ಕಾಡಚೆ ಕಷ್ಟ ದಾತಾಲೆ.

ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮಂಗೇಶ್:

ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶಾಲೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಬಂಟವಾಳಾಂತ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಶಿಕ್ಚಾಕ ಕೊಡ್ಯಾಲಾಕ (ಮಂಗಳೂರಾಕ) ವಚಕಾ ಆಶಿಲೆ. ಮಂಗೆಶಾಲೆಂ ಆವಸುಲೆ

ತರ್ಫೆನ ಸಂಭಂಧಾಂತುಲೆ ಏಕ್ಕಲೇನ ಆಪೋವ್ನ ತಾಕ್ಕಾ ಕೊಡಯಾಲಾಂತ ಸ್ಕೂಲಾಕ ಘಾಲ್ಲೊ. ಗೌರಿಮಠಾಚೆ ಲಾಗೀ ಆಸುಚೆ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ರಾಯಾಲೆ ಘರಾಂತ ರಾಬಚಾಕ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಜಾಲೆಂ. ಗಣಪತಿ ದೆವಳಾಚೆ ವಾಟ್ಟೇರಿ ವೇಣುಗೋಪಾಲ ದೆವಳಾಲಾಗಿ ತಾಗೆಲೆ ಭಯಣಿಲೆ ಘರಕಡೆ ದಿಸಾಚೆ ಆನಿ ರಾತ್ರೀಚೆ ಜೆವಣ, ವಿಠಲರಾವಾಲೆ ಹೋಟಲಾಂತು ಕಾಫಿ ಆನಿ ಖಾಣ ಆಶಿಲೆ. ಪಂಜೆಕ ಪಾಠಾಪುಸ್ತಕಂ ನಾ ಆಶಿಲೆ ವಿರಾಮು ಕಾಲಾರಿ ದುಸರೆ ಚರ್ಡುವಾಲೆಂ ಪಾಠಾಚೆ ಪುಸ್ತಕ ಘೆವನು ತಾಕ್ಕಾ ಅಗತ್ಯ ಆಶಿಲೆ ವಾಜ್ಜುನು ಘೆತಾಲೊ. ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕ ಅಥವಾ ಪತ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಘೆವಚಾಕ ದುಡ್ಡು ನಾ ಆಶಿಲೆ. ಕರಂಟ ನಾತ್ತಿಲೆ ದೀಸ ತೆ. ಮಂಗೆಶಾನ ಕಾಳೊಕ ಜಾವಚೆ ಭಿತ್ತರಿ ವಾಜ್ಜುಚೆ ಆಶಿಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಉಗಡಾಸು ಬರೋ ಆಶಿಲೆ. ತೇಚಿ ಸ್ಕೂಲಾಂತು ಮಂಜೆಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಶಿಕ್ತಾ ಆಶಿಲೊ. ಪಂಜೆಲೆ ಸರಸ ಉತ್ರ, ವಿನೋದ ಕವನ, ಜ್ಞಾನ ಇತ್ಯಾದಿ

ವಿಚಾರ ಗೋವಿಂದ ಪೈನ "ಪಂಜೆಯುವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ" ಮ್ಹೊಣಚೆ ಪುಸ್ತಕಾಂತ ಬರಯಲಾ. ಪಂಜೆನ ತೆದನಾಂಚಿ "ಮೆಚ್ಚಿದೆವು ಗಾಲಲೊಲೆ" ಆನಿ ಸಾತ ಭಾಷೆಂಚೀ ಸಾತ ಚರಣ ಆಶ್ಚೆ "ತ್ವಂ ರಾಮಚಂದ್ರ ಇನಕುಲೆಶ ಪಾಹೀ ಪಾಹೀ ಮಾಮ್" ಮ್ಹೊಣಚೆ ಕವನ ರಚನ ಕೆಲ್ಲಾ.

ಪಂಜೆನ ತಾಗೆಲೆ ಘರಾಚೆ ಆಸ ಪಾಸ ಆಸುಚೆ ಚರ್ಡುವಾಂಕ ಪಾಠು ಶಿಕೋನ ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನ ಕೊರ್ನು ಕುಟುಂಬಾಚೆ ರೀಣ ಪಾವ್ಹೊಚಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಏಕ ದಿವಸ ತಾಗೆಲೆ ಬಾಪಯಕ ಅಸೌಖ್ಯ ಮ್ಹೊಣು ಮಂಗೇಶಾಕ ಸುದ್ದಿ ಮೆಳತಾ. ಮಂಗೆಶು ಘರಕಡೆ ವತ್ತಾ. ತಾಂಗೆಲೆ ಬಾಪಯುನ ತಾಕ್ಕಾ ಆಪ್ಪೊನು ಸಾಂಗಲೆ "ಪುತಾ, ಕೆದಾನಯ್ ಪೀವನಾಕಾ, ಶುದ್ಧ ಜಾವನು ಆಸುಕಾ, ತುಗೆಲೆ ದೇಹ ಪರಿಶುದ್ದ ಆಸೊ. ಕಿತಲೆಂಯ್ ಕಷ್ಟ ಅಯುಲ್ಯಾರಿಯಿ ಭಾಂವಡಾಂಕ, ಭಯುಣ್ಯಾಂಕ್ ಸೋಣ ಘಾಲ್ನಾಕ್ಕಾ".

ಮಂಗೆಶಾನ ತಾಗೆಲೆ ಬಾಪ್ಪಯ್ಕ ಭಾಸ ದಿಲ್ಲೆ. ತೆಂ ಆಖೆರವರೇಕ ರಾಕುನ ಘೆಂತಲೆಂ.

ಮಂಗೆಶಾಲೆ ಬಾಪಂಯುನ ಸರಲೆ ವಾಗೀರಿ ಸೀತಾಬಾಯಿನ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಮುಕಾರಿ ಹಾಡ್ಕಾ ಪಳ್ಳೆ. ಕೋರ್ಟ್ ವ್ಯವಹಾರಾಂತ ಹಾರಗೆಲ್ಲೆ ನಿಮಿತ್ತಾನ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯ್ ಮೆಳ್ಳಿ. ಅವಸುನ ಥೊಡೆ ನಗ ವಿಕುನು ಸಾನ ಘರ ಬಾಂದಲೆ. ತೆ ಘರಾಲಾಗುನು ಸಾನಂಚಿ ದೋನಿ ಬಿಡಾರಯು ಬಾಂದೂನ ಭಾಡೇಕ ದಿಲ್ಲೆ. ಮಂಗೆಶಾಲೆ ಆವಸುಕ ಖೂಬ ಕಷ್ಟ ಆಯಲ್ತಕೀ ತೀ ಸೆಜಾರ್ಯಾಂಕ ಮದದ ಕರತಾಲಿ. ಸುಮಾರ 1894 ಇಸ್ವಿಂತ ಮಂಗೆಶರಾಯಾಕ ವೆನೆಗಲ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಗಿರಿಜಾಬಾಯಿಲೆ ಬರೋಬರ ಲಗ್ನ ಜಾಲೆ. ಹಾಜೆ ನಿಮಿತ್ತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸೇವೆಂತು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಆಶಿಲೆ ಬನೆಗಲ ರಾಮರಾಯ ಆನಿ ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾಯಾಲೆ ಸಂಬಂಧ ವಾಡಲೊ.

ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾವಾಲೊ ಮಾಂವ ಮಂಜುನಾಥರಾಯ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಭೂನಕ್ಷಾ ಪ್ರಥಮ ಜಾವನ ಕಲ್ಪನಾ ಕೆಲೆಲೊ ಆನಿ ಚಿತ್ರಣ ಕೆಲ್ಲೆಲೊ ಮನುಷ್ಯ. ಮಂಗೇಶಾಕ ಬೆನೆಗಲ್ ರಾಮರಾಯಾಲೆ ಬರೋಬರ 'ಸುವಾಸಿನಿ' ನಾಂವಾಚೆ ಹಪ್ತಾಳ್ಯಾಂತ ಮಾಸಿಕಾಂತು ಕಾಮ ಕರಚೆ ಅವಕಾಶ ಮೆಳಲೊ. ಮುಕಾರಿ ತಾಣೆ ಎಫ್.ಎ. ಪರೀಕ್ಷಾ ಪಾಸ ಕೆಲೆಂ. ತಾಕಾ ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ ಪದವೀಧರ ಜಾವ್ಕಾ ವ್ಹಾಳಿಲೆ ಆಶಾ ಆಶಿಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸಂತ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜಾಂತ ತೊ ವಿಷಯು ವಾಜುಚಾಕ ಅವಕಾಶ ನಾಶಿಲೆ. ತಶಿ ಜಾವ್ನ ಮಂಗೇಶಾನ ಇತಿಹಾಸ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶಯ ಘೆತಲೆ. ಪೂರ್ತಿ ಪದವೀಧರ ಜಾಯುನೀ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ತಾಕಾ ಮಂಗಳೂರ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಾಂತ ಸಹಾಯುಕ ಅಧ್ಯಾಪಕಾಲೆ ಕಾಮ ಮೆಳ್ಳೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಇಂಗ್ಲೀಷಾಚೆ ಬರೇಂ ಜ್ಞಾನ ಆಶಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತಾನ ಕಾಮಾಕ ನೇಮಕ ಜಾಲೆಲೆ. ತೆ ಕಾಲಾಚೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕನ್ನಡ

ಕವಿ ನಂದಳೀಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾ ರಾವ್ ನ ತೆಂ ಕಾಮಾಕ ಅರ್ಜಿ ಘಾಲೆಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರೀ. ತಾಕಾ ಕಾಮ ಮೆಳನಿ ಮ್ಹೊಣು ಕಳ್ಳಯೇವನ ಮಂಗೇಶ ದುಃಖಿತ ಜಾಲ್ಲೊ.

ಮಂಗಳೂರ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಾಂತ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಜಾತ್ತರಿ ಪಂಜೆಕ ಚಾಂಗ ಪಗಾರ ಮೆಳ್ನ ತಾಗೆಲೆ ಸಂಸಾರಾ ರಥು ಚಂದಾಯೇರಿ ಚಲಚಾಕ ಸಾಧ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಸ್ತ ಕೋರ್ಕಾ ಜಾಲ್ಲೆ. ಕೋಲೆಜಾಂತು ತೊ ಸಕಡಾಲೆ ಮೊಗಾಜೊ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಜಾಲೊ. ಮಂಗೇಶರಾವ್ ತರಗತಿಕ ಆಯಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಏಕ ನವೊ ಅನುಭವು ಆನಿ ಖುಶಿ ಜಾತಾಶಿಲಿ. ತರಗತಿಕ ಅಯಲೆ ಮಾಗಿರಿ ಬಸಚೆ ಕ್ರಮು ನಾಶಿಲೊ. ಕಂದ ಪದ್ಯ, ವಾರ್ಧಿಕ ಷಟ್ಪದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಾಂಕ ಯೋಗ್ಯ ಜಾವನು ಆಶಿಲೋ ರಾಗ ಘಾಲ್ನು, ಮಧುರ ತಾಳ್ಯಾರಿ ಸಾಂಗ್ತಾಲೊ. ಪಾಠ ಜಾತ್ತಚೇ ಆಸತನಾಯ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಘಾಂಟ ಜಾಲೆಲೀಂಚಿ

ಕಳನಾ ಆಶಿಲೆ. ಪದ ರಾಗಾರಿ ಶಿಕಯುಲ್ಯಾರಿ ಹೃದಯು ಸಂತೋಷ ಭರಿತ ಜಾತ್ತಾ ವ್ಹೊಣು ತಾಣೆ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ, ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ - ಆದಿ ಕಾವ್ಯ ರಾಗಾರಿ ಸಂಗಚೆ ಆಶಿಲೆ. ಥೊಡೆ ದಿವಸ್ ನಂತರ ತೊ ಎಲ್.ಟಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ದಿವಚೆ ಖಾತಿರ ಮದ್ರಾಸಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ನವ್ ಮ್ಹೈನೆ ಭಿತ್ತರಿ ಎಲ್.ಟಿ(L.T.) ಪದವಿ ಪೂರೈಸುನು ಮಂಗಳೂರಾಕ ಆಯಲೊ ಆನಿ ಪರತ್ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೆಜಾಕ ವೆಳ್ಳೊ. ಪಂಜೆನ ಮಸ್ತ ಕಾದಂಬರಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಕ ಅನುವಾದ ಕೋರ್ನು ಪ್ರಚಾರಾಕ ಹಾಳಯಾ. ಲಾಯ್ ವೆನಲಾಕಾಲೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ನಾಟಕಾಂತು ಮಂಗೆಶರಾಯಾನ ದುಷ್ಟ ಬುದ್ಧಿಲೆ ಪಾತ್ರ ಕೊರ್ನು ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಶಂಸ ಘೆಂತಲ್ಯಾ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೆತ್ರಾಂತು ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತು ಪಂಜೆಲೆ ಕಾಣಿ ಕ:-

ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾಯಾಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಚೆ ಜ್ಞಾನ ಬರೇ ಆಶಿಲೆದಾಕುನ ಬಾಸೆಲ ಮಿಷನ್ನಾಚೆ ಮುಖೇಲಾನ ತಾಕ್ಕಾ ಕವನ ಬರೋಚಾಕ ದಿಲ್ಲೆ. ಜರ್ಮನಿಚೆ ಅಧಿಕಾರಿಂಕ ಪರಿಜ್ಞಾನ ದಿವಚಾಕ ಪಂಜೆಕ ಅವಕಾಶ ಮೆಳ್ಳೆ. ಆನಿ ಕಿಂಡರ್‌ಗಾರ್ಡನ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಾಂತ ತಾಂಗೆಲಾಗಿ ಶಿಕಲೊ. ಬಾಸೆಲ ಮಿಷನಾಚೆ 'ಸತ್ಯ ದೀಪಿಕೆ' ಮ್ಹಳೆಲೆ ಪತ್ರಿಕೇಕ ಕವನ ಬರಯಲೆ. ತೆದನಾ ತೊ ರಾ.ಮ.ಪಂ ಸಂಕೇತಾಕ್ಷರಾರಿ ಬರಯತಾಶಿಲೊ.

ಸುಮಾರ 1900 ಇಸವಿಂತು 'ಸುವಾಸಿನಿ' ಕನ್ನಡ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಂತ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕತಾಯಿ (My Aunty) ಮ್ಹಳೆಲೆಂ ಲ್ಹಾನಕಾನು ದಿಲ್ಲೆಲೆಂ ಕಾಣಿ. ತೆದೊಳತಾಂಯ್ ಕನ್ನಡಾಂತ ಲ್ಹಾನ ಕಾಣಿ ಮ್ಹೊಣು ನಾಶಿಲೆಂ. ತಾಜೆ ಮಾಗಿರಿ ನನ್ನ

ಚಿಕ್ಕತಂದೆ (1902) ಕಮಲಪುರದ ಹೊಟ್ಲಿನಲ್ಲಿ ; ಭಾರತ ಶ್ರವಣ, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ (1903) ಅಶೆಂ ಮಸ್ತ ಕಾಣಯೊಂ ಬರಯಲಿಂ. ಹಾಜೆನ ಪಂಜೆಕ ಕನ್ನಡ 'ಲ್ಹಾನ ಕಾಣಯೆ ಪಿತಾಮಹಾ' ಮ್ಹೊಣು ಕೀರ್ತಿ ಪಾವಲಿ. ತಾಗೆಲೆ ಹೆಂ ಕಾಣಿಯೆಂತು ವಿನೋದ ಆನೀ ಸಹಜತಾ ಆಶಿಲಿ. ದುರ್ಗಾವತಿ, ವೀರಮಾತೆ, ಶೈಲಿನ ಪ್ರಥುಲಾ ತಸಲೆ ಇತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಣಿಯೆಂತ ಭಾರತಾಚೆ ಬಾಯಲೊ ಮಸ್ತ ತ್ಯಾಗಶೀಲ, ಧೀರ ಜಾವುನು ಆಶಿಲಿಂಚಿ ಮ್ಹೊಣು ತಾಣೆ ಬರಯಲಾಂ. ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ ಆಠ ಪಟಿ ಪುನರ್ ಮುದ್ರಣ ಜಾಲಾಂ. ಪಂಜೆನ ಕವನ, ಲ್ಹಾನ ಕಾಣಿಯೊ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಣಿ ಆನಿ ಲಘು ಪ್ರಬಂಧ ಭೀ ಬರಯಲಾ. ಭೀಷ್ಮ, ಚಂದ್ರೋದಯ, ಕಮಲ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಕವಿ, 'ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರಾಜಿತನಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಲಾಪ' ಇತ್ಯಾದಿ ಕವನಂ ಬರಯಿಲ್ಯಾನ ತಾಕ್ಕಾ ನಾಂವ ಆಯಲೆ ಮುಕಾರಿ 1903 ಇಸವಿಂತ ಲ್ಹಾನ ಚೆರ್ಡುವಾಂಲೆ ಕಾಣಿಂಯೊ

ಬೊರೋವಚಾಕ ತಾಣೆ ಸುರುವಾತ ಕೆಲೆಲೆಂ ನಿಮಿತ್ತಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಾಕ ಮಸ್ತ ಲಾಭ ಜಾಲೆಂ.

ಬಾಸೆಲ ಮಿಷನಾಂಚೆ 'ಸತ್ಯದೀಪಿಕೆ'ಂತ ಲಘು ಪ್ರಬಂಧ ಬೋರೊಚೆ ನಿಮಿತ್ತಾನ ತಾಂಗೆಲೆ ಕೀರ್ತಿ ವಾಡಲೆ. 'ಹರಟೆಮಲ್ಲ' (ಘರಡಿ ಮಾಲ್ಲೊ) ಆಡನಾವಾನ ತೆ ಕಾಲಾಂತು ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾವ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯಾರಿ ಮಸ್ತ ಘರಡಿ (ಘೊಕಣಾಂ) ಬರಯುತಾಲೊ. ಶ್ರೀ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈನ ಸಾಂಗಿಲೆ ತಶೆಂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾಂತ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ ಸಗಳೆ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಅಸಲೆ ಘರಡಿ ಬರಯುತ ನಾಶಿಲೀಂ. ನಂತರ 'ಕವಿಶಿಷ್ಯ' ಮ್ಹಳೆಲೆ ಲಿಖಣಿ ನಾವಾರೀ (per name) ಕವನ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರಯುತಾಲೊ. 'ಮಿನುಗೆಲೆ ಮಿನುಗೆಲೆ ನಕ್ಷತ್ರ (Twinkle Twinkle Little Star)', 'ಮುರಳಿ ತಮ್ಮನ ಕರೆಯುವ್ವಾ' ಇತ್ಯಾದಿ ಕವನ ತಾಣೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾತುಕಾನ ಅನುವಾದ ಕೆಲ್ಲಾಂ.

ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾಂಯ ಮಂಗಳೂರಾಂತ ಸಬ್‌ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸ್ಕೂಲ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜಾವನುನೇಮಣೂಕ ಜಾಲೊ. ತೆದನಾ ತಾಗೆಲೆ ದೋಗ ಭಾಂವ್ಡ ಗೆಲ್ಲಿಂಚಿ. ಹೆಂ ಪಂಜೆಕ ಖೂಬ ಮಾರಶೆಂ ಪೆಟ್ಟಶೆ ಜಾಲೆಂ. ಮಸ್ತ ದೊಸ್ತಾನಿಂ ತಾಕಾ ಸಮಾಧಾನ ಸಾಂಗಲೆ. ನ್ಯಾಯಾರಿ ಚೊಲಕಾ, ಬಂಧು ಬಾಂಧವಾಂಕ ರಾಕುನು ವ್ಹರಕಾ ಮ್ಹಳಿಲಿ ತಾಗೆಲಿ ಆಶಾ ತಾಣೆ ಚಲಾಯಿಸುವ ವ್ಹೆಲೆಂ. ತೇಚಿ ವೇಳಾರ ತಾಕಾ ಕಾಸರಗೋಡಾಕ ವರ್ಗ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಲ್ಹಾನ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ, ಶಿಕ್ಷಕಾಂಕ ಸಾನ ಸಾನ ಕಾಣಿಯೊ, ಕವನ ಸಾಂಗುನ ಜ್ಞಾನ ವಾಡಯತ ಆಶಿಲೊ. ಖೇಳ ಆನಿ ಶಿಕಚೆ ವಿಧಾನ ಸ್ಕೂಲಾಂತ ಹಾಳೆಲೆದಾಕುನ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಸ್ಕೂಲಕ ವಚ್ಚೆ ಉಮೆದ ಚಡತ ಆಯಿಲಿ. ಕಾಸರಗೋಡಾಂತ ತಾಣೆ ಆಠ ವರಸ ಖುಶೇರಿ ಕಾಳ್ಳೀಂಚಿ. ತಾಕಾ ಹೊಡ ಘರ ರಾಬಚಾಕ ಆಶಿಲೆ ತೆಂ ತಾಗೆಲೆ ಸುಖ ಜೀವನಾಚೆ ದೀಸ.

ತಾಗೆಲೆ ಚರ್ಡುವಂ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಜಾವನು ಬರೇ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಜಾಲಿಂಚಿ.

ಮಂಗೆಶರಾಯ ಕಾಸರಗೊಡ ವಿಭಾಗಾಂತ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ್ ಜಾವನು ಆಶಿಲೆ ತೆದನಾ ಥಂಚೆ ಸಕಡ ಶಾಳೆಕ ವತಾಶಿಲೊ. ತೆದನಾ ಹಳ್‌ಹಳೆಂತು ಆಶಿಲೆ ಮಲೇರಿಯಾ ತಾಪ (fever) ಪಂಜೆಕಯಿ ಆಯಲೊ. ತಾಣೆ ವಕ್ಕದ ಘೆವನ, ದೃಢ ಮನಾಚೆ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಟೆನ ತೆ ತಾಪಾಕ ಧಾಂವಡಾಯಲೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಭೋಧನ ಕ್ರಮಾಂತ ಬಪಲಪ ತಾಣೆ ಹಾಳೆ. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಾನಿ ಹೆಂ ಬದಲಾಪ ಸ್ವಾಗತ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತೇ ವೇಳಾರಿ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗಾಚೆ ವಿಶಾಲ ಮನಾಚೆ ಜಾವನು ನಾ ಆಶಿಲೆ. ತಾನ್ನೀ ಶಿಕ್ಷಕಾಲೆ ಚೂಕಿ ಸೊದುಚೆ, ಟೀಕಾ ಕೊರ್ಚೆ, ತಾಂಕಾ ಶಿಕ್ಷಾ ದೀವಚೆ, ವಿಚಾರಣ ಕೊರ್ಚೆ ಅಶೀ ಆಶಿಲೆ ಪಂಜೆನ ಉಮೆದೀರೀ ಪಾಠ ಕೊರ್ಚೆ, ಪದ್ಯ ಸಾಂಗಚೆ, ನಾಂಚೆ, ಖೆಳಚೆ, ಕಾಣಯೊ ಸಾಂಗಚೆದಾಕುನು ಶಿಕ್ಷಣ ಖುಷೀಚೆ

ಜಾಲ್ಲೆ. ಶಿಕ್ಷಕಾಂಕ ಪಂಜೆಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಆದರ್ಶ ಜಾಲೆಂ ಚೆರ್ಡುಂವಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಣೆಚೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಾಂಕ ಹೀ ಸಂಸ್ಥಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಜಾಲ್ಲೀ. ಪಂಜೆಲೆ ನವೆ ನವೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಯೋಗಾನ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ತ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಕ ಅಧಿಕಾರಿಂಕ ಬಾದ ಜಾಲ್ಲಿ. ತಾಗೆಲೆ ವಿರೋಧಿನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಕಶೀಂಚಿ ಮಂಗಳೂರದಾಕುನು ದುಸರೆ ಜಿಲ್ಲಾಕ ಧಾಡಕಾ ಪೆರೊಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಮಸ್ತ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮದ್ರಾಸಾಚೆ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿನ ಪಂಜೆಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ದತ, ಸೃಜನಶೀಲತಾ, ಜ್ಞಾನಾಚೆ ವಿಚಾರಕರ್ನ ಪಂಜೆಲೆ ವಿಧಾನ ಸಮ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಪಂಜೆ ತಸಲೆ ಸರಳ, ಸೀದಾ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಂಕ ಹಾಲ್ಲೊಚಾಕ ಕೊಣಾಚಾನಯ್ ಜಾಯನಾ.

ಪಂಜೆನ ಮಡಿಕೇರಿಚೆ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರೌಢ ಶಾಳಾಂತ ಕಾಮ ಕರತನಾ ಶಾಳೆಂತು ನೌಕರಿಕ ಕೊಡಗಾಂಚಾಕ ನೇಮಣೂಕ ಕರನಾ ಮ್ಹೊಣು ತಾನ್ನಿ ಆಕ್ಷೆಪಣ ಕಾಳೆಲೆಂ. ದುಸರೆ

ಜಿಲ್ಲಾದಾಕುನು ಆಯಿಲ್ಯಾಂಕ ಹೆಂ ಕೇಂದ್ರಾಚೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯೋಪಾದ್ಯಾಯ ಸ್ಥಾನ ದಿಲೆಲೆ ವಿಷಯಾಂತ ತಾಂಕಾ ಬೇಜಾರ ಆಶಿಲೋಚಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ವ್ಹೊಟ್ಟು ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಂಚೆ ಥೊಡೆ ಮಿತ್ರ ಆಶಿಲಿಂಚಿ. ತಶೀ ಜಾವನು ಮಂಗೇಶರಾವಾಕ ಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳತ ಗೆಲ್ಲಿ. ಮೋಗು ವಿಶ್ವಾಸು ತಾಗೆಲೆ ವಯ್ರೆ ವಾಡಲೊ.

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾಂತ ತಾಣೆ ಆಸ್ತನಾ ಬರಯಿಲೆ 'ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡು (Huttari Hadu)' ವ್ಹೊಣಚೆ ಪದ ಮುಖಾರ ಕೊಡಗಾಚೆ ಜನಾಲೆ ನಾಡಗೀತ ಜಾಲೆಂ. ಕೊಡಗಾಚೆ ಕೂರಗಾ ಜನಾಲೆ ಜೀವನ, ವೈಭವ, ಕೊಡಗಾಚೆ ಚಂದಾಯ್, ಪೊಳೋನು ಪಂಜೆನ ಹೆಂ ಕವನ ಬರಯಿಲೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾಡಚಾಕ ಜಾನಪದಗೀತ, ಲ್ಹಾನ ಕಾಣಯೊ, ಚರಿತ್ರಾ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಖ್ಯ ವ್ಹೊಣು ತಾಗೆಲಿ ಭಾವನಾ.

ಪಂಜೆಲೆ ಕವನಾಂತು ಲ್ಹಾನ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ನಿದಾಯತನಾ ವ್ಹೊಣಚೆ ಪದ (Lullaby). ವೊಟವಿ ಕಾಣಿ ಆನಿ ಹಾಸ್ಯ ಕಥಾನಕ, ನಿಸರ್ಗ ಗೀತ ಆನಿ ಭಾವ ಗೀತ, ದೇಶ ಭಕ್ತಿಗೀತ ಆನೀ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗೀತಂ, ಲೋಕ ಶೈಲಿ ಗೀತಂ ಆಶಿ ವಿವಿಧತಾ ಆಸುನು ಪೂರಾಯಿ ಪ್ರಾಯೆಚಾಂಕ ಅಭಿರುಚಿ ಯೆವಚೆ ತಶೀ ಆಶಿಲೆ. ಪಂಜೆಲೆ ನಿಸರ್ಗ ಗೀತೆಂತ 'ಹಾವಿನ ಹಾಡು' (Havina Hadu) ಮಂಗ್ಳೂರ ಜಿಲ್ಲೆಂತುಲೆ ಶಾಳೆಚೆ ಕನ್ನಡ ಪಾಠಾಂತ ಆಶಿಲೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪದ್ಯ.

ನಾಗರ ಹಾವೆ ಹಾವೊಳು ಹೂವೆ
ಬಾಗಿಲ ಬಿಲದಲಿ ನಿನ್ನಯ ಠಾವೆ ?
ಕೈಗಳ ಮುಗಿವೆ, ಹಾಲನ್ನೀವೆ.
ಬಾ ಬಾ ಬಾ ಬಾ ಬಾ ಬಾ ಬಾ ಬಾ

ಪಂಜೆಲೆ ಭಾವಗೀತೆಂತು ವ್ಹಾಲಗಡ ಭಾವಾಲೆ ವಿಲಾಪ (Annana Vilapa) ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ನೆನಪುಗಳು,

ಶೋಕಗೀತೆ, ಪರಾಜಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಲಾಪ, ಬಾಲ್ಯ ಸ್ಮರಣೆ ಗೀತೆಂ ಮಾರ್ಮಿಕ ಜಾವನು ಆಸಾತ್.

ತೂಕಡಿಕೆಯಾನು ಕಳೆ, ಸತ್ಯ ಸೀವೆಂಗೆ ತಾಯೆ ನಡೆಸೆನ್ನನು ದೇಶಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಂತು ದೇಶಾಚೆ ಬದ್ದಲ ತಾಗೆಲೆ ಭಕ್ತಿ ಕಳತಾ. ಪಂಜೆನ ಕನ್ನಡ, ಕೊಡಗು ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜನಾಂಗೆಲೆ ವಿಚಾರ ನಂತಾ ತುಳು ಭಾಷೆಚೆ ಲೊಕಾಲೆಂಯಿ ವಿಚಾರ ಬರೋನು ಪ್ರಗಟ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ತುಳು ಪಾಡ್ದನ ಅನಸರಸುನು 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯಾ' ಮ್ಹೊಣಚೆ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಗಟ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತುಳು ಲೋಕಾಲೆ ತ್ಯಾಗ, ವೀರತ್ವ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಆನಿ ಜೀವನಾಚೆ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಂ ಕೃತಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಕರತಾಲ್ಯಾಂಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಜಾಲ್ಲೆ. ಪಂಜೆಲೆ ಕಾವ್ಯಾಚೆ ಮುಖ್ಯ ಜೀವಾಳ ಪ್ರಾಸ. ಆದಿ ಪ್ರಾಸ, ಅಂತ್ಯ ಪ್ರಾಸ, ಖಂಡ ಪ್ರಾಸ ತಾಗೆಲೆ ಕವನಾಂತ ದಿಸ್ತಾ.

ಬಾಲ ಕಥಾವಳೀ ವ್ಹಡಿಲೆ (1916) ಪುಸ್ತಕಾಂತ ಆಗೊಳೀ ಮಂಜಣ, ಇಲಿಗಳ ಥಕ ಥೈ (ವಿಂದ್ರಾಲೆ ನಾಟ್ಯ), ಗುಡು ಗುಡು ಗುಮ್ಮಟ ದೇವರ; ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾಣಿಯೆಚೆ ಪುಸ್ತಕಂ ಪ್ರಗಟ ಪಂಜೇನ ಕೆಲ್ಲೆಂ.

ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾಯಾನ ಪಾಣಿಪತ ಮ್ಹೊಣಚೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪದ್ಯ ರುಪಕ ರಚನಾ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ಪಂಜೆಲೆ ಕಾಣಿಯೆಂತು ಪಂಜೆಮಂಗೆಶ್ ರಾವ್ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಾಚೆ ವಿಷಯಾಂತ ಬರಯಿಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ ಹಾಸ್ಯ ರಸ, ಕರುಣ ರಸ ಮಸ್ತ ಆಶಿಲೆಂ.

1927 ಇಸವೀಂತು ಶ್ರೀ ತಾತಾಚಾರ್ಯಾಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಣಾರೀ ಮಂಗಳೂರಾಂತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಚಲ್ಲೆಂ. ತೆದನಾ ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ ಮ್ಹೊಣಚೆ ಸ್ಮರಣಿಕಾ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಪಂಜೆನ ತಾಂತು ಮೂಡಬಿದ್ರೆಚೆ ನವೆ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಮ್ಹೊಣಚೆ ಲೇಖನ ದಿಲ್ಲೆಲೆ. ತೆಂ ಇತಿಹಾಸ

ಆನಿ ಶಾಸನಾಚೆ ಅಧ್ಯಯನಾಕ ಸಹಾಯ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಹೇಚಿ ವೇಳಾರ ಬಂಗಾಳಾಂತು ಆನಿ ಭಾರತಾಚೆ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿಚೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಆಯಲೆ. ತಾಜೆನ ಪಂಜೆಲೆ ದೇಶಪ್ರೇಮ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂಕ ಅವಕಾಶ ಜಾಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ವ್ಯಕ್ತ ಕರಚಾಕ ಏಕ ಶುದ್ಧ ಆನಿ ಜೀವಕಳಾ ಏವಚಾಕ ಕಾರಣ ಜಾಲೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಗೀತ ವಿಧಾನಾಚೆ ಮಹಾಕೃತಿಯೊ ಆಯಲ್ಯೊ. ತಾಗೆಲೆ ಪದ್ಯಾಂಕ ಚಾಂಗ ಧಾರಿ ಏವಚಾಕ ಸಾಧ್ಯ ಜಾಲೆಂ.

ಪಂಚೆಲೆ ತಾಗೆಲೆ ಲೇಖನ ಆನಿ ಗ್ರಂಥಾನಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಜಾಲೊ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯಾಲೆ ದುಖ ಸೇತು, ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆಲೆ ಮುಕ್ತಮೂರು ಕೋಟಿ, ವಿ.ಸಿಲೆ ಹಾಳೂರು, ಹಾಜೆ ಬದಲ ವಾಜುನು ತೆಂ ಕವನ ಸೊದವಾನು ಇಷ್ಟ ಮಿತ್ರಾಂಕ ಸಾಂಗತ ಆಶಿಲೊ. ಪಂಜೆಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾಲ ದಾವ್ನ ಆಸಚೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ಜನಾಂಕ ಕಳಿತ ಜಾತಾ ಗೆಲೆ. ಮದ್ರಾಸ ಆನಿ ಮೈಸೂರ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೆ ವ್ಯಾಸಂಗ ನಿರ್ಣಯ

ಮುಂಡಳಿಂತು ಪಂಜೆ ಸಾಂದೊ ಜಾಲೊ. ಬೆಂಗಳೂರಚೆ ಸೆಂಟ್ರಲ ಕಾಲೇಜಾನ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಾಚ ತರ್ಫೆನ 1928 ಇಸವಿಂತು ಪಯ್ಲೊಂ ಪಟಿ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಕೊರ್ನು ತಾಜೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪಣ ಪಂಜೆಮಂಗೆಶರಾಯಾಕ ದಿಲ್ಲೆಂ. ತೆದನಾ ಧೊರ್ನು ಕನ್ನಡಾಚೆ ಇತರ ಕವಿಲೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲೆಂ. ಕವಿ ಮುದ್ದಣ್ಣ ಪಂಜೆಲೊ ಭಾರಿ ಲಾಗಿಚೊ ಮ್ಹೊಣು ಪಂಜೆನ ಸಾಂಗಲೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೆಳನಾಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠ

ರಾಯಚೂರಾಂತು 1934 ಇಸವೀಂತು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೆಳನ ಚಲ್ಲೆಂ. ತಾಂತು ಪಂಜೆಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ ಮೆಳೆಲೆಂ. ಹಾಜ್ಜೆ ನಿಮಿತ್ತಾನ ತಾಗೆಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಗುಣ, ಮನಾಚೆ ಹೊಡಪಣ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಜನಾಂಕ ಕಳ್ಳೆಂ. ಹೈದರಾಬಾದ ಸಂಸ್ಥಾನಾಚೆ ರಾಯಚೂರ ಏಕ ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ. ಪಂಜೆಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣ ತೆಂ ಸಮ್ಮೆಳನಾಚೆ

ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ದಾವ್ನ ಆಶಿಲೊ. ಜೀವನ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ವಿಚಾರಾಂತು, ಪ್ರಾಚೀನ, ಮಧ್ಯಕಾಲ ಆನಿ ನಂವೆ ಕಾಲಾಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ಲಕ್ಷಣ ಆನಿ ಸಾಧನಾ, ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಚೆ ಸಾಧನಾ ಹಾಜೆ ಬದಲ ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ ಪಂಜೆನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಸಕಡಾಂಕ ಮನಾ ಗೆಲ್ಲೆಂ. ತಾಣೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಸುಧಾರಣಾ ಬದಲಯಿ ತಾಗೆಲೆ ವಿಚಾರ ಸಾಂಗಲೆ. ಶಬ್ದಾಚೆ ಉಚ್ಚಾರಣೆನ ಕಶಿ ಆಕರ್ಷಣ ಯತ್ತಾ, ಗೊಡಸಾಣಿ ಏತಾ, ವ್ಹೊಣು ವೆಗಳೆ ವೆಗಳೆ ಉದಾಹರಣ ದೀವ್ನ ಪಂಜೆನ ಸಾಂಗಲೆ. ಕನ್ನಡ ಕವನಾಂತು ಸ್ವರ ಕಶಿ ನಾಂತಾಂತಿ, ಕಿತಲೆ ರೀತೀರೀ ನಾಂತಾಂತಿ ವ್ಹೊಣುಯ್ ತಾಣೆ ಸಾಂಗಿಲ್ಯಾನ ಸರ್ವ ಮಂತ್ರ ಮುಗ್ಧ ಜಾಲೆಂ. ಅಮ್ಗೆಲೆ ಶಿಕ್ಷಣೆಂತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಚಾರ ಕಶಿ ಕೋರ್ಯತ, ತಶೀ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕಯಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ಪರಿಚಯ ಕಶಿ ಕೋರ್ಯತ ವ್ಹೊಣಚೆ ಬದಲಯ್ ತಾಣೆ ಮಸ್ತ ವಿಚಾರ ಮಂಡನ ಕೆಲೆಂ. ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ, ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧೀ, ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಅಶಿಂ ಸಗಳೆ

ದೇಶಾಭ್ಯುದಯಾಚೆ ಖಿಂಚೆಯ್ ಸತ್ಕಾರ್ಯ ಗಾಂವಾಚೆ ಅಧ್ಯಾಪಕಾಲೆ ಹಾತಾಂತು ಜಾತ್ತಾ. ಶಾಳಿಚೆ ಚರ್ಡುವಾಂಗೆಲೆ ಹಾತಬರಪೀ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕಾ ಲ್ಹಾನ ಏಕ ಪರಿಷತಾಚೆ ಪತ್ರಿಕಾ ದಾತ್ತಲಿ. ಹಾಂತು ಸಂಶಯು ನಾ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಕ, ಜೀವಿತಾಚೆ ಸಂಸ್ಕಾರಾಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಕ ಗಾಂವಾಂಚೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗಾನ ಪಂಚಾಂಗ ಘಾಲಕಾ ಮ್ಹಳೆಲೆ ವಿಚಾರ ಮಾಂಡಯಿಲೆ ವಿತೆರ ಆಜಿಕಯಿ ಚಾಲತೀಕ ಹಾಡಚೆ ತಸಲೆ ಜಾವನು ಆಸತಿ. ಪಂಜೆನ ತಾಗೆಲೆ ಭಾಷಣಾತು ಆಖೆರಿಕ ಅಶಿ ಸಾಂಗಲೆ ಕೀ ಮಾಕ್ಕಾ ಆಶಚೀ ಆಶಾ ಏಕಿಚೀ. ಮೆಗೆಲೆ ಆಖೇರಿಕ ಮೆಗೆಲೆ ಜಿಬೆರಿ 'ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ' ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗಚೆ ಮ್ಹಾಣಕೆ 'ಕನ್ನಡ ಕನ್ನಡ' ಮ್ಹೊಣಯೆವಚೆ ತಶಿ ಜಾವೊ ಹಾಜೆನ ಪಂಜೆ ಕಸಲೊ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮಿ ಮ್ಹೊಣು ಕಳತಾ. ತಾಗೆಲೆ ಭಾಷಣ, ಲೇಖನ, ವಿಚಾರಧಾರಾ ತಾಗೆಲೆ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಚಾಂಗ ಪ್ರಬೊಧನಾತ್ಮಕ ಜಾತ್ತಾಶಿಲೆ. ಹೆ ವಿಚಾರಧಾರಾ ತಾಗೆಲೆ

ಧೂವ ಶಾಂತಾ ರಾಮೆಶ್ವರ ಆನಿ ಪೂತು ರಾಮರಾಯಾನ ಆನಿ ಕನ್ನಡಾಚೆ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯಾ, ಮಾಸ್ತೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಡಿ.ವಿ.ಜಿ, ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹಾ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರಾನಿ ರಾಮರಾಯಾನ ವರ್ಣನ ಕೆಲಾಂ.

ಪಂಜೆನ ತಾಗೆಲೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಜೀವನ ತಾಗೆಲೇಚಿ ಘರಾಂತು ಜೀವಕಾ ವ್ಹೊಣು ವಿಚಾರ ಕೆಲೆಂ. ಮಿಗೆಲೆ ಚೆರ್ಡುವಾನಿ ಮೆಗೆಲೆ ಘರಾ ಯೇವಕಾ. ಹಾಂವೆ ತಾಂಗೆಲೆ ಘರಾವಚುನು ರಾವಚೆ ತಶೀ ದಾವಚೆ ನಜ್ಜ ವ್ಹೊಣು ಸಾಂಗಲಾ. ಏಕ ಪಂತಾ ತಾಗೆಲೆ ತಿಸರೆ ಪುತ್ತಾಲೆ ಘರಾಕಡೆ ಪಾಟ್ನಾಂತು ಪಂಜೆ ರಾಬಿಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಕ್ಕಾ ಪರಗಾಂವಾತು ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಜನಾಲೆದಾಕುನು ದೂರ ಆಸಚೆ, ಸಮು ದಿಸನಿ. ಆಖೆರಿಕ ತಾಗೆಲೆ ದುಸರೆ ಚೆಲ್ಯೆನ ಆಸಚೆ ಹ್ಯೆದರಾಬಾದಾಂತ ಯೇವನ ರಾಬಲೊ. ತೆ ವೇಳಾರಿ ಮ್ಹೈಸೂರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ

ಭಾರತಾಕ ಏಕ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಟಿಕಾ ಬೊರೋಬಾಕ ಆರಂಭ ಕೆಲೆಂ. ಪಂಜೆನ ತಾಗೆಲೆ ಸಕ್ಕಡ ದೋಸ್ತ, ಕಾಂಮಾಚೆ, ಅಧಿಕಾರಿಂಗೆಲೆ ಉಗಡಾಸ ಕಾಳೆ, ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಏಕೀಕರಣ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಪರಾಣ ವ್ಹೊಣು ಕಳಯಲೆ. ಶ್ರೀ ಪಿ.ಸಿ.ಲೆ. ಹಾಳೂರ, ಕವನಾಚೆ ಥೊಡೆ ರೇಖಾ (Lines) ತಾಣೆ ವಾಜುನ ಸಾಂಗಲೆ.

ಅಕ್ಟೋಬರ 25, 1937 ಇಸಪಿಚೆ ದೀಸು ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾಯು ಅಂತಲೊರ್. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ವಿಸ್ತಾರ ಜಾವನಾಶಿಲಿ ವಿಶ್ವದೃಷ್ಟಿ ಹಾಣು ದಿಲಲೊ ಮಹಾನ ಚೈತನ್ಯ ದೂರ ಜಾಲೊ.

ಪಂಜೆಲೆ ಮನ ಮೊವಾಳ, ಸರಳ, ಆನಿ ಉದಾತ್ ಆಶಿಲೆ. ಕಾಫಿ ತಾಗೆಲಿ ಪ್ರಾಣ. ಸ್ವದೇಶೀ ವೇಶಭೂಷಣ ಕರತಾಲೊ. ಕಿತಲೆ ಕಷ್ಟ ಆಯಲಾರಿಯಿ ಇಶಿಣೆ ತೊ ಕರ್ನಾಶಿಲೊ. ದುರ್ಬಳೊ ಜಾವಸು ಜನಮಾ ಆಯಿಲೊ

ತೊ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾವನು ಮರ್ಯಾದೇರಿ ದುಸ್ರೆಲೆ ಹಂಗು ನಾಶಿ ವಾಂಚಲೊ. ತೊ ಕದನಾಯಿ ಹಾಸತಾ ಹಾಸತಾ ಆಸ್ತಾಶಿಲೊ.

ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾಂಯಾಕ ದುರ್ಬಳೊ, ಗಿರೆಸ್ತ ಮನುಷು ಜ್ಞಾನ ಅಜ್ಞಾನ, ಲ್ಹಾನು ಹೋಡು ಮ್ಹಳೆಲೆ ವಾಂಟೊ ಭೆದು ನಾ ಆಶಿಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ಮನ ಮಸ್ತ ಕೋಮಲ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸೇವಾ:

ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯಾಲೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸೇವಾ ಪಿಷಯಾರಿ ಸಾಂಗಚೆ ಮಸ್ತ ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾರಿ ಅವಶ್ಯ ಆಸಿಲೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ಧಕೋಶ ತಾಣೆ ಸಂಕಲನ ಕೋರ್ನು ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಕಾಣಿಕ ದಿಲಾಯಾ. ಕನ್ನಡಾಚೆ ಕೇಶಿರಾಜಾನ ಬರಯಿಲೆ 'ಶಬ್ದ ಮಣಿದರ್ಪಣಾ'ಚೆ

ಸೂತ್ರಾಂಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷನ ಲ್ಹಾನಲ್ಹಾನ ಅರ್ಥಥಿವನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೆಲಾಂ.

ವ್ಯಾಕರಣ, ಭೂಗೊಲ, ಗುಪ್ತಹೇರ (detective) ಕಾದಂಬರಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮ್ಹಳೆಲೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಏಕ ಲೇಖನ ಬರಯಲಾ. ವ್ಹಾಯುದ್ಧಾಚಿ ಕಾಣಿ ಪಂಜೆನ ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲೆಲೆ ಪುಸ್ತಕ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರಾನ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲೆಂ. ಕಂಟೀರವ, ರಾಷ್ಟ್ರಬಂಧು, ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಂತು ತಾಣೆ ಬರೆಯಿಲೆಂ ಮಸ್ತ ಲೇಖನ ಪ್ರಗಟ ದಾಶಚಿ ಆಶಿಲಿಂತೆ.

ಪಂಜೆ ಮುಂಗೆಶರಾಂಯಾನ ತಾಗೆಲೆ ವಿವಿಧ ಕೃತ್ಯೊ ಚರ್ಡುವಾಂಗೆಲೆ ಖಾತಿರ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆಂಲೆ, ಶಿಕ್ಷಕಾಗೆಂಲೆ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯಾಲೆ ಖಾತಿರ ರಚನ ಕೆಲಾಂ. ತಾಣೆ 1929 ಇಸವಿಂತ ತಾಗೆಲೆ ಕೃತಿಂಕ ಲಿಖಣೆ ನಾಂವ (pen name)

ದಿವಚೆ ಆಶಿಲೆ. 1960 ನಂತರ ಕವಿಶಿಷ್ಯ ಮ್ಹೊಣು ಕಾವ್ಯನಾಮ ದವರಲೆ.

ಪಂಜೆಲೆ ಮರಣ ದಾಲ್ಲೆಂ ಉಪರಾಂತ ತಾಗೆಲೊ ಪೂತು ರಾಮರಾಯ ಆನಿ ಇತರ ಅಭಿಮಾನಿನ ತಾಗೆಲೆ ಕೃತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಕೊರನು ಪ್ರಗಟ ಕೆಲೆಂ. ಚಾರಿ ರೀತಿಚೆ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣ ಜಾಲಾಂ. ಪ್ರಥಮ ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಪಂಜೆಲೆ ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹ, ದುಸರೆ ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಚರ್ಡುವಾಂಗೆಲೆ ಕಾಣಿಯೊ, ಸಂಗ್ರಹ ಕೆಲಾಂ. ತಿಸರೆ ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಲ್ಹಾನ ಕಾಣಿಯೊ; ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯಾ, ಕಾಣಿ ಆಸಾ. ಚೌತೆ ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಶಿಲಾಶಾಸನಾಚೆ ವಯ್ರ ಕೆಲೆಲೆ ಸಂಶೊಧನಾಂ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಚೆ ಸುಧಾರಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಗಟ ಕೆಲೆಂ.

ಪಂಜೆ ಸ್ಮಾರಕ ಸಮಿತಿನ 1952 ಇಸವಿಂತು ಪಂಜೆಲೆ ಉಗಡಾಸಾ ಖಾತಿರ ತಾಣೆ ರಚಯಿಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ

(ಪಂಜೆಯುವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ) ಏಕಟಾಂಯು ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತಾಣೆ ಮರಣ ಪಾವನು 32 ವರ್ಸಾ ಉಪರಾಂತ ತಾಗೆಲೆ ಶಿಷ್ಯ, ಅಭಿಮಾನಿ ಲೋಕಾನ ತಾಗೆಲೆ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದೀ ಆಚರಣ ಕೆಲೆಂ. ಬಂಟವಾಳಾಂತು ಹೋ ಮಹೊತ್ಸವ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾ. 8–10 ದಿವಸಾಂತ ಚಲ್ಲೊ. ಮಂಗಳೂರಾಂತ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದೀ ಆಚರಣ ಭವ್ಯ ಜಾವನು ಚಲ್ಲೆಂ. ಲ್ಹಾನ ಪ್ರಾಯೆಚೆ, ಪ್ರಾಯ ಜಾಲೆಲೆ ಲೇಖಕ ಆಹ್ವಾನಿತ ಜಾವನು ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾಯಾಲೆ ಜೀವನ, ಪಾವ್ರ, ಲೇಖನ, ಗುಣ ಆದಿ ವಿಷಯಾರಿ ಉಲಯಲೀಂಚಿ. ತಾಗೆಲೆ ಚೆಲ್ಯಾನ ಆನಿ ಚಲಂಯೆನ ತಾಗೆಲೆ ಥೊಡೆ ಪದ ಸಾಂಗಲೀಂಚಿ. ಬಂಟವಾಳಾಂತ ತೆ ಸಂದರ್ಭಾರಿ 'ತೆಂಕಣ ಗಾಳಿ' ಮ್ಹಳೆಲೆ ವ್ಹೊಣು ಏಕ ಸ್ಮೃತಿ ಪ್ರಶಂಸಾ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಗಟ ಜಾಲೆಂ. ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಇತರ ಭಾಗಾಂತು ಆನಿ ಹೈದರಾಬಾದಾಂತಯೀ ಪಂಜೆಲೆ ಉಗಡಾಸಾಕ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚಲ್ಲೆಲೆ. ಪಂಜೆ ಮಂಗೆಶರಾಯಾನ ತಾಗೆಲೆ

ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆನ, ಸರಳ ಸಜ್ಜನಿಕೆ
ಆಜಿಕಯಿ ಜನ ಮನಾಂತು ಸ್ಥಾನ ಘೆತಲಾ ಪಂಜೆಲೆ ಕ
ಕಾಲಾರಿ ತಾಕಾ ನ್ಯೂಮೊನಿಯಾನ ಅಶಕ್ತತಾ ಜಾಲೆಂ. ತೆದನ
ತಾಗೆಲೆ ಸಕಡ ಚರ್ಡುಂವ ತಾಗೆಲಾಗಿ ಆಶಿಲಿಂಚಿ.

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಲಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲಾ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ರಿ)

Rs 20